

Kis

LÁRT

IRODALMI FOLYÓIRAT

Vasi Ferenc Zoltán

SZABADSÁG

Jurkovec Anettnek

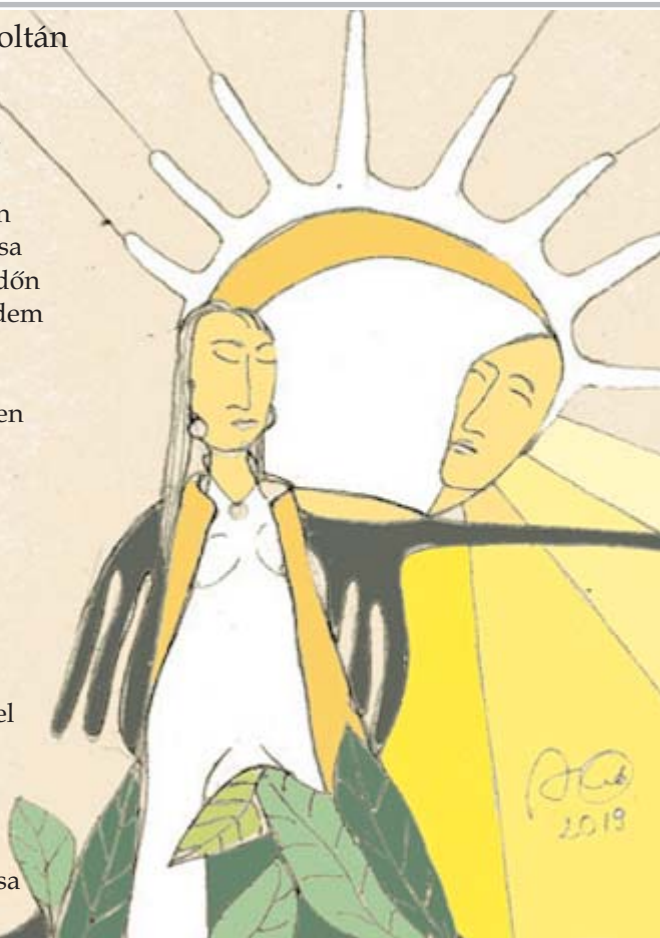
Tűzderes paripán
idegbalzsam-rózsa
árnyék-füstös erdőn
holdhoz emelkedem

csillag-érző éjjel
csillag-szeles éjben
alávágatok
aláálmodok

hajnal-arcomon
hajnal-testemen
verejtékezés
fényre ébredek

álmok mécsesével
szellőt árasztok
rózsa-léptű
rózsa-csend

holdlányegű rózsa

2019/4 134. szám

Kis LÁRT az INTERNETEN! www.kislant.hu

Rudnai Gábor

Halálnak halálával

Szólt az Isten a Halálhoz:
– Állítsd elő a pékmestert,
agya, mája, mint a szita,
minden pénzt itálra áldoz.
Ment a Halál... s egy tanárt hoz.
Haraguvék akkor az Isten,
ekképp szólott a Halálhoz:
– Talán te is megkóstoltad
a pék savanyú borát?
Hogy tévedhettél ekkorát?
– Elvételtem a házszámot,
kora, neve azonos,
de másodszer nem hibázok.
Nem is vitázott az Úrral,
ment a Halál dérrel-dúrral,
nagy sietve.
Villám vág a feszületbe,
kiapadnak a kutak.
Padlásán egy jámbor gazda
régi lomok közt kutat,
kötél akad a kezébe.
reggelre ő a harmadik.

Bizony, barátom, úgy vagyunk ezzel,
ahogy a lusta diákunk,
feleléskor szemrehányón kérdi:

Miért pont én?
És valóban: miért pont ő?
És most: miért pont te?
És egyszer: Miért pont én?
Azt mondják, úgy aludtál el,
boldog mosollyal.
Miféle álnok
tolvaj
lopta meg álmod?

Nem bányató, nem tenger,
Kis- vagy Nagy-Duna,
minden és semmi a halottak hona.
Minden és semmi.
Ki tudja, tudja-e bárki számba venni,
mit is jelent,
sok vagy kevés
a földi lét?
Ennyi,
csak ennyi,
ez a tiéd.
Miénk a csend,
miénk a rettegés.

Transzplantáció

Ahogy a kígyó levedli a bőrét,
úgy vetem le én is, ami voltam,
bár ugyanúgy csúszkálók a porban,
a test kopik, s a lélek egyre pórébb.

Úgy veszttem el mindazt, ami voltam,
hogy azt hihetem, újjászületek.
Lehet, hogy többé nem leszek beteg?
Önáltatás, mert nincs jövőm, se múltam.

Bár ugyanúgy csúszkálók a porban,
összejtekből a test végül felépül,
de mit talál a lélek menedékül?
Hogy retteg élve, s hova tűnik holtan?

Ahogy a kígyó levedli bőrét,
a test kopik, s a lélek egyre pórébb.

*

Rudnai Gábor költőre emlékezünk!
(*ld. még 3.-4. oldal)

Rudnai Gábor

Lapidárium

*A Magyar Nemzeti Múzeum kőtárában látható
nagy szarkofágról és kerti asztalról*

Itt nyugszik X. Y. római polgár,
nemzete dísze, családja támasza,
családfő, jó apa, szerető férj.
Igaz, ami igaz, szülői parancsra,
későn és nehezen nősült,
így viszont könnyedén csalta meg nejét.
Rangjábéliek híján elkapott egy-egy rabszolga nőt
vagy éppen fiút, ha pedig az se volt,
meghágta a kecskét.
Politikailag mindvégig következetes:
annak adja el voksát, aki a legtöbbet fizeti érte.
Valljuk be, bakszagú élvhajhász volt a barátunk,
nem jobb és nem rosszabb bármelyikünknel.
Szarkofágja üres, csontjait rég kidobálták,
síri laka ablaka tárva, jókora lyuk,
gyermekek játszanak: aki bújt, aki nem, megyek.
Mi lesz, ha egyszer majd minket is így mutogatnak,
vájkkalva életünk titkaiban?
Túlérett civilizáció.
Túlérett, mint a szőlő a szarkofág falán,
vörösén buggyan a vére,
indája közös családfánk.
Üljünk le együtt a kerti márványasztalhoz,
közepéből törjön magasra a víz,
napernyő helyett szökőkút vízsátora!
Élők és holtak találkahelyén
ki vonná meg tőlünk az isteni nektárt?
Bizony mondom néktek, elkárhozunk.

Kőhajító gép

Ballista

Nemzeti Múzeum, régészet

A kőhajító gép óriási csúzli.
Egy rögzített íjat kell csak hátrahúzni,
azzal lehet falat vagy fejet bezúzni,
olyan apróra is, mint egy zacskó müzli.

Jöhet majd az ágyú, bomba és rakéta,
nagyobb hatásfokra vágynak már régóta.
Tűz és víz határán megy a libikóka,
aki csak gyanakszik, gyáva, idióta.

Ma már a harcmezőn alig kell bátorság,
nem a hadvezér dönt, hanem a hátország.
Jaj a veszteseknek! Vetnek nékik morzsát.
Justitia félvak, akárcsak Jumurdzsák.

* „Rudnai Gábor költő nemcsak az általam szerkesztett (LANT) kis Lant Irodalmi Folyóiratnak volt kezdettől fogva hűséges munkatársa (1990-től), de egyben barátom is volt. Betegsége idején többször vittem a kocsimmal kezelésre, vizsgálatokra. Amikor felfedezték rákos betegségét sokáig beszélgettünk telefonon. Később örömmel számolt be arról, hogy az egyetemi klinikákon történő összejt beültetéssel talán sikerül a gyógyulása. *(Nem sikerült!)*

Ez 2008 nyarán volt. Telefonon még ezután is beszélünk. Legtöbbször a betegség volt a téma.

Aztán elnémult, nem küldte tovább precízen, fekete tollal, az ékezeteket is pontosan jelölt verseit vagy más írásait.

A Lant közel hetven számában publikáló Rudnai Gábor a legújabb magyar irodalom nagy lírikusa volt, most halála után remélem, nagyobb figyelmet kap, mint életében. *(Eddig nem kapott!)*

A kis Lant szerverén 2005-ben így írtam Rudnai Gáborról:

Rudnai Gábor bölcsészdoktor, költő, munkanélküli, kőtári teremőr, aki az értelmiség értelmes feltámadását reméli. Intellektuális költészetével szellemi örökösként a Nyugat 6. nemzedékének tagja, amely természetesen nem létezik, mert a Nyugatnak csak három nemzedéke volt. Mindegy, akkor is, Rudnai költészete a nyugatosok nagy hagyatéka. A rendszer ugyan képzettségéhez nem méltó posztra rendelte, de költői szellemét nem tudták megtörni. Kőtári verseiben, mint poeta doctus mutatja be meszteri tudását.” *(Részletek az Örök inkognitó című megemlékezésből: Németh Dezső Dr.m)*

Radnai István

A hatos éjjel

Lajos tanítványom volt, doktorátusa is van. Őt az ital juttatta a lejtőre, engem a második feleségem zavart el a pasijával. Párszor visszamentem, de megagyaltak. Persze, addigra már elment a rendőr, aki hazakisért. A Lajos nagy tehetség volt, tanárnak ment ő is. Biztattam. Valami ügye volt az iskolában.

Az öreg megköszöri a torkát, ivott egy kortyot.

- Akár egy éve is lehet, hogy újból találkoztunk egy kontyos fiatal lányra mászott rá, vasárnap este tízkor, a hatos villamoson.

Valami kérőja vagy mije volt a Rózsadomb környékén, ahol a kukából is meg lehet élni. De Lajos finom ember, műanyagpohárból vedeltek. Engem meg kidobott az aluljáró, kiszorultam, öregember vagyok már, kérem.

- Dugjál már! Hagyjuk a hadovát! - hallatszott.

- A parázs alig derengő fényénél nem sokat láttam, nem is érdekelt. Melegben voltam, ez a lényeg.

- Amikor Traianus az Al-Dunánál a hadiúton...

- Mi az nem bírod?

- Egy órája hagytuk abba. Jó legyen akkor Rákóczi!

- A meg kicsoda?

- Nem tanultál történelmet?

- Nem, de kettessel átengedtek, nehogy a nyakukon maradjak - felelte a lány Lajosnak.

- A párbeszéd abbamaradt - tette

hozzá az öreg és felült.

Lajos finom ember volt, én tanár koromban már lekevertem volna neki. Persze, fiatal! A Lajos meg lehet vagy negyvenöt. Na, jó lehet ötven is felőlem. Napégette és kopasz, a maradék haját az elemes borotvával lenyírja. Kapott az osztásnál egy új cipzárás dzsekit. Mínusz tízben nem éppen komfortos. Dideregtem én is. A Lajos frankó kéglije dupla fóliából készült, kályhája is volt. Ha nagyon hancúroztak, inkább kimentem rőzsét szedni. Amikor visszaértem éppen ott tartottak, hogy Lajos megkérdezte a lánytól:

- Most már megmondhatod, miért léptél le?

- Hagytam volna, hogy az éjszakás nevelő simogasson?

- Férfiak az éjszakások egy leányotthonban?

- Egy frászt! Egy hegyes orrú vénasszony, olyan nyálás. Elöl két foga hiányzik.

- Egy nevelőtanárnak?

- A Márti valamikor karatézott és kiverete, egy jól irányzott rúgással. Őt sem hagyta éjjel békén.

- Karatézott, honnan volt pénze? Drága sport.

- A nagyapja valami nagyfejű volt a régiben, teli voltak.

- És miért jött el, ha jó dolga volt?

- Nem engedték be a fiúját.

- Egy darabig csak a rőzse pattogott, nyögések.

- Tudod-e, hogy harmadszor lógok? De Micu bácsi mindig rám talált, akárhol. Kedvesen bánt velem és vissza-

vitt, ahonnan leléptem. Általában nem bántottak, de ha szépen megkértem, másik zárdába tett – emlékezett vissza a fiatalok szavaira. Meglepő, milyen plasztikusan idézte őket.

– Zárdába, apácákhoz? Hát az nem látszik meg rajtad!

– Egy frászt! A gyivit hívjuk zárdának.

– És ki az a Micu, az egyiki pasid?

– A Radovics a gyivi vezetője. Ő nagyon jó ember. De most már nem visznek vissza – fejezte be a lány a mondanóját. Majd hozzátette.

– A jövő hónapban tizenennyolc leszek!

Az öreg ismét kortyintott, persze teát.

– Beletúrt a zsíros hajába, máig sem tudom eldönteni igazi kontya volt-e? – tette hozzá és keze fejével megtörölte a száját.

– Most látja, itt vagyok benn – folytatja az öregember, aki valaha szintén tanár volt, mint a Lajos.

– A máltaiak azt mondták, a lábujjaimról lefagyott a hús, fehér csontjaim kiállnak. Azóta melegben vagyok, ágyon alszom, széken ülök, ahogy kedvem tartja. Adnak papírt és tollat. Írjam meg az emlékeimet! – tanácsolta a gondozónő a vizit után. Később tudtam meg, hogy gerontológus is van a sleppben, amely a főorvost kíséri.

Lajos, mindig szerette a római kort. A műveltséget, a görög szobrok pompás másolatait. Hogy a Vaskapuról – az emléktábláról, vagyis a feliratról vagy a Traianus oszlopáról akart-e mesélni? Mit tudom én, öreg vagyok, majdnem vak, de írtak szemüveget. Így hát foly-

tathatom. Epizódok mindössze, pedig nem is tudják itt, hogy versesköteteim jelentek meg. Minden a lakásban maradt. Belelapozott egy könyvbe és felém fordította a címoldalt.

– Ez az egy könyvem van, kihajították a kukába. A második feleségem, meg az a tahó. Mondta nekem az új asszony, azt hitte, hamarabb megmurdelok.

Özvegyembernek kell a gyámolító!

Sóhajtott és félrenézett, ne lássák az arcát.

– Volt egy fiam, elesett, mint szerződéses katona. Békefenntartó.

*

A harangok is elnémultak

Szabályos kisvárosi utcák. A homok porzik a lovak patkója alatt, majd elül. Szüret után volt-e vagy éppen a városzéli szőlőből tartottak-e haza a bátrabbak? Persze voltak idősebb asszonyok, akik kerékpáron éppen csak kivitték az ebédet.

A szőlőt sem kímélte a háború, itt főleg nem. Egy-két pincében annyira megsínylették a hordók, hogy akár szét is száradtak volna.

Némelyik ház udvarán verem.

Rádió nincs teljes a csend, valahogy hirtelen állt be. Le akarták hordani a krumplit, arrafelé bőven termett.

Magányos gép húzott át, alacsonyan. Nem tudni a menekülő magyaroké vagy ellenséges felderítő. Ha bombája lett volna, itt semmi sem állította volna meg. Sem a vertfal, sem a tégla.

Rádió nincs, igaz villany se! Ha lett

tarhatta volna meg, a nyilasok mindet begyűjtötték. A katonák, a magyarok, és velük együtt a németek már elvonultak. A németek esetében igen érthető a sietség. Szekerek is mentek nyugat felé. Néhány jómódú gazda, az alispán, az a kevés nyilas, aki egy porfészekre jutott. Hírek csak elvéve jöttek. A frontkatonák, a bakák meséltek ezt-azt. Bár a bakák többnyire szótlanok voltak, re-ménytelen kintartással védtek volna a rögöt. Ha el-elcsíptek valamit a tisztek beszélgetéséből, az csak annyi volt, hogy nagyon sokan, nagyon sokan jönnek. Fegyverük volt, a lőszer fogytán. A gazdák adtak enni. Autót, szekeret leginkább csak a németek rekvirálták. A fegyverbarátság nevében lovakat hajtottak el, volt, ahol leölték a disznót. Be is mentette a verembe, akinek még volt jószága. Ott is maradt, ha a trágyaszag vagy a rőfögés el nem árulta hollétét. Ahol két tehenet tudtak szerezni, járomba fogták a katonák, bár a tisztek azt is tudták, ilyen lassú tempóban már nem jutnak ki a szorításból.

Két irányból támadott az ellenség.

Amíg a házak fölött lőtték egymást, tudták a népek, hogy a frontok közé szorultak. Az a néhány öreg, aki az első világhévesből jött haza, tudta, mi vár rájuk. Koránál fogva a legtöbbje a kemencesutból elő sem jött, ki sem mozdultak a portáról.

A vasvillát nehezen emelgették, de a ganajolást mégsem hagyhatták az asszonyokra. A katonaviseltek tanácsára az asszonyok sebtiben elástak ezt-azt. Kisebb csomagokat is előkészítettek, ha menekülni kell. A lakosságot figyel-

meztette is erre a kisbíró. Aztán maradt minden a régiiben, nem volt, aki elrendelje, már szekér is alig volt, hogy megszervezzék a menekítést

Hírét sem hallották a proklamációnak. Talán addigra már odaértek az oroszok. Ki emlékszik ilyen részletekre!

Elérte a csendes vidéki várost a front, már megszűnt az ágyúzás, a géppisztoly-sorozatok is elhallgattak. A lány kimerészkedett a kúthoz vízért. Hogy miért tette?

Szülei figyelmeztették-e? Neki ez mindennapos dolga volt, tisztelte idős szüleit, nem hagyhatta volna rájuk.

A nagykapu egyik oszlopa kidőlt, katonák vették körül, részegnek látszóttak vagy csak a harcok idegfejlésége tette-e? Valamit bekiáltottak és máris bent voltak az udvaron. A nyakukban dobtáras géppisztoly.

Mariska elejtette a vödört.

Ájultan találtak rá az árokparton, bevitték az egyik portára, ahol magához tért, de szeme üveges volt, mereven nézett egy pontra. A tekintete félelmetes üres. Egy szót sem szólt, nem sírt, nem zokogott.

A szovjet katonák házról házra jártak, nekik mindegy volt szegény vagy gazdag, öregek lakják-e vagy fiatalok. Így találtak rá Pöréék házára. A vasutasok háza, módosabb volt, mint a többi. Az iparosoké is. A padláson felfüstölve, ami a tavalyiból megmaradt. Akinek földje is volt, a gabona eltergetve vagy már zsákokban. A legutóbbi mosásból a ruhák hajnalonta megfagytak már. Készületlenül érte őket a bevonulás.

Egyesek értettek valamit az orosz szóból. „Nyemeckije fasisztű” kiabálták, amikor betörték a portákra. Még egy árva egyenruhát is ritkán találtak, amikor feldúlták a szekrényt. Néhány katonaszökevény, a füstökéményben, a padláson vagy az istállóban húzódott meg.

A nyilasok felkoncolták volna őket. Fiatal suhancok, leventék vagy kiképzetlen kopaszok, akiket azonnal a frontra küldtek volna – meghalni.

A kopaszra nyírott fej mégis eligazította az oroszokat. Elhajtották vagy lelőtték a fiatalokat, ahogy esett. Asszonyok, lányok maradtak a portákon, mindenütt. Ahol a falra festették, „min nyet”, nagyot sóhajtottak, mert sejtették, hogy továbbállnak. Tévedtek, tiszték jöttek, sokszor még a vályogházakba, a szalmatetős istállókba is jutott belőlük. Igaz, csak a csicskásokat küldték ki a lovak mellé.

Ahová tiszteket kvártélyoztak, talán jól is jártak, nem zaklatták őket.

Még mindig fagyos csend. Képződött-e reggelre kéreg a vödör vízen? Lényegtelen, volt, aki így emlékszik. De a vészjósló csendben innen-onnan sikoltás, zokogás hallatszott. Ki lehetett érezni, a lövések csattanásából, a rövid sorozatokból, hogy nem a malacot vagy a lovat hajtják el.

Az első éjszakán történhetett vagy talán a másodikon? A petróleummal takarékoskodni kellett. Az idegenek a kapukat is betörték, ez már nem volt a hadműveletek része. Az asszonyok, lányok összebújtak megérezve a bajt.

Az idősebb asszonyok bújtatták

volna őket, de semmi sem segített.

A vasutasházban nem voltak beszál-
lásolva katonák. Akik éjjel érkeztek beju-
tottak a házba. Pöréről leszaggatták a
ruhát, a többire nem emlékszik.

Mondják, de nem tudja senki biz-
tosan. Aki láthatta, mi történt valójában,
géppisztoly-sorozattól lekaszáva a tor-
nác lépcsőjén hevert. Amikor az apja a
lány elé állt, kérte a katonákat, ahogy
tudta, a hangsúlyból érthettek volna.
Félrelőkték, de felállt és megfogta az
egyik katona karját.

A szomszédok a lépcsőn találtak rá,
vérbe fagyva.

A ház néptelennek látszott, csak az
éhes macska nyávogott a küszöbön.

De térjünk vissza Mariskához. A kato-
nák éjszakai tombolása után mintha
csend lett volna. Mariskára másnap
reggel ráadtak egy kabátot. Eleinte
támolygott, majd határozott, konok
léptekkel nekiindult az ismerős utcákon.
Apjával bejárta a várost, segítette a
munkájában az öreget. Egy vérfojtos
ruhadarabot szorított a kezében, merev
ujjai el nem engedték volna.

Mesélik azt is, megállt egy percre a
kapuban, mintha keresne valamit. Majd
bement a lelkészházba, szőke, selymes,
hosszú haja – amiért a város összes eladó
lánya irigyelte – kócoson, tépetten hul-
lott a vállára. Vértől maszatos feldagadt
arccal, de elszántan, kimért mozdula-
tokkal közeledett és állt apja elé. Kezében
egy rongydarabot tartott. A terített
asztalra dobta, lehetett volna akár az úr
asztala, ha a templomban éri az esperes
urat! Mintegy áldozatul tette oda, de

mozdulata nem alázatos, indulatos volt. Tekintete közönyösnek látszott. Egy szót sem szólt arról, hogy milyen gyalázat érte.

A református templomok jellegzetes, olykor fias tornya, egyben a tűztorony is. Félreverték a harangot. Hamarosan belövés érte a tornyot, csonkán kiegészve várta a feltámadást.

A lépcsőjéből annyi megmaradt, hogy a Mariska kibomlott hosszú hajjal, tépett ruhában feljusson a párkányra. Tulajdonképpen önmaga elől menekült. Vőlegénye elesett, megjött a táborig posta, vagy két hónapja lehetett. Elesett! Nem eltűnt, nem fogságba esett. Jelentették, hogy a hazáért áldozta az életét. A hazáért, hiszen a front már szinte a kertek alatt járt. Csillagos, elvben csendes éjszakákon bőfögték az ágyúkat. Itt-ott láng csapott fel. Nappal inkább a füst jelezte merre jár a front. Nem volt az a lány, aki kísírta volna a szemét. Szemérmesen őrizte a fájdalmát. Templomba járt, hétköznap végezte a munkáját a házban vagy a kertben. Nem sok legény maradt a faluban. A tejelesszájúak tudták, hogy visszautasítja mindet, aki közeledne. Sudár alakja, szőke haja – persze illendően feltűzve – még az obsitosok vérét sem hagyta nyugodni. De még az özvegyemberek sem merték kinyilvánítani a szándékukat. Félték az éles nyelvtől, pedig amúgy jámbor, csendes lány volt. Temperamentumát csak a búcsúban látták igazán, de oda még a vőlegényével ment.

Néhány gerenda és téglahullott alá kismártatva a szétlőtt toronyból. Némi beszakította a paplak tetejét. Más

nem hallatszott azon felül, hogy a tetőcserepei megmozdultak, a lécek beszakadtak.

Mariska teste a virágok közt feküdt, amíg a front el nem vonult. Nem volt, aki eltemesse. Később a talaj is mélyen át-fagyott, talán az évszázad legkegyetlenebb telét éltek át. Arca még holtában is szép volt. A saját vére pirosította az arcát. Karja-lába kicsavarodott. Nem látszott rajta, hogy Jézusát ölelni készülne!

Pöre sorsa másképp alakult. Talán alázatosabban fogadta, ami történt, változtatni már úgysem tudott rajta. Az elnéptelenedett házból asszony hűgához költözött, pesztrálta a gyerekeket. Szakmája nem volt, hiszen a háború előtt özvegy édesapja háztartását vezette. A háború után segédmunkásként dolgozott.

Egykor rátarti lány volt csak játszott a kérők érzelmeivel, volt, akinek azt ígérte, tíz év múlva hozzámegy. Amikor virágcsokorral – napra pontosan tíz év múlva újra eljött – kinevette. Így lett belőle vénlány. Ez a konok magabiztosság kitartott, amíg a front meg nem érkezett és a megaláztatás, a háború kegyetlen valósága.

Évek múlva a vakok intézetébe költözött, az ország túlsó végébe nem kísérte el a története. Neki magának ugyan semmi baja nem volt a szemével, de hozzáment egy hadirokkant vak emberhez. Támogatta, ha kellett vezette, fürdette. Talán tudat alatt vezekelni akart a kivagyiságáért.

El is temette a férjét illendően vagy

húszévi házasság után. Hogy boldog volt-e, senki sem kérdezte tőle?

Talán a férje sem tudta, mi rejtőzik az asszony lelkében. A gondolatvilágát sem ismerhette meg a húsz év alatt sem. Talán nem is törődött ezzel, neki is megvolt a maga élete. Pöre már nem járt templomba se, vasárnap is a férje mellett maradt.

Már arra sem gondolt, hányan voltak a ... a tettesek.

Erről az idegen városban senki nem tudott.

A felrepedt szája begyógyult, csak egy vékony heg maradt utána, a kék foltok rég felszívódtak.

Az orvosok megmondták a műtét után, hogy soha többé nem lehet gyereke. Ezt is elfogadta.

A házassága előtt is megállt a saját lábán. A háború után elhelyezkedett egy gyárban segédmunkásként. Csendes asszony volt, hiszen lánynak már akkor sem nevezhették. A párttitkár megszárdult a pillantásától, mert villámlott az aszszony tekintete, nem is merete megszólítani többet. Röpgyűlésre sem hívta még egyszer. Pöre szögelte a ládát, a következő ősszel ismét szüretelték és válogatták az almát. Némely fa úgy nézett ki, mintha az Isten metszette volna meg, de egyenes vízajtásai pótolták a hajdani termőágakat. A természet oldódott, kiheverte a sokkot.

Az ebédlőben a gyűlölt arcképek közt a sustorgós istennyila virított, ahogy az akkori pártjelvényt becézték.

A front elvonult, az újjáépítést befejezettek nyilvánították.

A házassága idején is elvégezte,

amit a sors kiszabott. A veterán nem járt sehová, az intézet parkjába is ritkán. Az ebédlő sarkában – valaha a kolostor refektóriumra volt – a dohányzóasztalon hevert a Szabad Nép. Hangosan, nyugodt, érthető hanglejtéssel olvasta fel neki az asszony naponta a vezércikket. Volt, aki reggelijét is odahagyva kiódalgott az ebédlőből.

Az öreg bólogatott, beleszívott a cigarettájába és néhány szóval kifejezte elégedettségét. Az újság láthatóan megfelelt a szellemiségének.

Az asszony csendesen vezekelt. Éjjelente, imáiban megemléltette a kérője és elesett rokonai lelki üdvét.

Pöre férje még megérte a forradalmat, ekkor szélütés érte, bénán feküdt az ágyban, de hallgatta a rádiót. Nem vették észre, hogy nem lélegzik.

Hogy miért jut eszembe újból és újból a háború nagyapám sírjánál, akit közvetlen közélről főbe lőtt egy részeg komisszár? Nekünk ezt hozta a háború február tizenharmadikán. A megtörtént eseteket részvétellel hallgattam. Nagyon is megértettem, tudom, milyen a háború!

*

Kisslaki László

A sorsdöntő anyajegy

Justitia, az igazság istenasszonya, testi sértés vétké miatt Honti Imre, ügyvéd-bojtár elől örökre elzárta az ölet, s így véget is ért a jogi pályafutása. De csak azért, mert annak idején megvédett egy nőt. Ez akkor történt, mikor még Koltai ügyvéd patvaristája volt, s gazdája aznap őt küldte megbeszélésre maga helyett. Honti, a majd üres vonaton éppen akkor nyitott be a kupéba, mikor egy fiatal hölgy dulakodott egy megvadult férfivel. A kisasszony blúza már gyűrötten lógott, s a csinos, kékszalagos szalmakalapja remegve lapult a padlón.

Imre rögvést odaugrott és ellökte a lánytól a kaptos embert. Közben meglehet, egy-két pofon is elcsattant. De ez nem változtat a lényegen. A rendőrség hiába igazolta, hogy jogos, és dicséretes volt a fiatalember tette, a nagyhatalmú főnöke mégis kizáratta az ügyvédi kamarából. Imre csak később tudta meg, hogy az a részeg utas egy dúsgazdag lókapagyáros volt, s egyben Koltai ügyvéd régi barátja.

Az állomásparancsnokságon a jegyzőkönyv felvétele során Imrét forróság lepte el, ahogy elnézte Annát – kiderült, így hívják – milyen feldúlt, hullámozó kebellet ecsetelte a rendőrtisztnek a vonaton történeteket. A megalázó emlék hatására még akkor is csak úgy villogtak mélysötét szemei a felháborodástól.

Miután kijöttek az épületből, míg Anna a lóvasútra várt, beszélgettek a megállóban.

A lány elmesélte, hogy anyja halála

után a Szent Vincéről nevezett irgalmas nővérek zárdájában nevelték, s onnan nagybátyja küldte a Pesti Ranolder intézetbe. Ha befejezi az iskolát, tanítónő lesz.

Mikor betrappoltak a pacik, Anna megfogta Imre kezét, és nagyon is meleg szavakkal köszönte meg lovagias tettét. Talán a szavait a bizsergő vonzódás diktálta, amit először érzett férfi iránt. Imre csak nehezen engedte szabadon az ékszernyi kezecskét. Tudta, örömet összekötné az életét evvel a formás üdeséggel. Szívából kívánta, bárcsak jönne pár tucat kéjenc fogdosni a lányt, hogy vérfürdővel bizonyítsa, hogy ő igazából, s szépszerével érez iránta.

Később Imre felkereste az iskolát, ahol Anna tanult, de nyári szünet miatt üres volt az épület. Bizonyára a kisasszony is sajnálná, hogy megszakadt a románc, ami még el sem kezdődött. Aztán már csak álmaiban tűnt elő Anna bájos arca, mikor ölelte.

Az első időben, miután Koltai elbocsájtotta, néhány barátja jött remek ajánlattal, de ha elfogadja, újra irodához lett volna kötve. Inkább magánzó lesz! Szerencsésen kezdte. Az első héten már négy cséplőgépet adott el a Mayer gyártól, aztán egy tönkrement nagyraktár készletéből maradt négy mázsa mákot helyezett el egy kanizsai olajütőnél. – Egyébként a patikusok sokat fizettek érte, mert csodaszer volt az olaja a csontritkulás ellen.

Lassanként ügyessége, s nyíltsága miatt kedvelt gazda lett Somogyban. Persze föld híján ő csak az eszével gazdálkodott. Házat, telket közvetített, s egy katonatiszt barátja révén cégek és

hadsereszállítók közt hozott létre kap-csokat, ami számára is bőven gyümölcsözött. Aztán hosszabb időre Kassára utazott, hogy hozzásegítse hajdani diáktársát a birtokához, ami jogos öröksége volt. De nagyon is megérte.

Mikor visszatért Somogyba, a mákos, és gépes üzletét is beleszámítva, már több pénze volt, mint az egész Koltai irodának. De mint valami szenvedélyes kártyás, továbbra is játszott, csak a játékért filléres üzleteket, olyan élvezettel, mintha sok ezer korona lenne a tét. Pont ezért is szekerezett aznap az újlaki vajdához három kandisznót. Azok megvető pofával néztek mindenkire útközben a szekérről. Érthető, mert szegényeket kiselejtezte a kanász, mert már öregek voltak. Főképp azért, mert csak ímmel-ámmal végezték a kötelességüket. Ezért a kanász mérgeiben mindháromat kiherélte, mikor egyikük elaludt a kocán.

Imre éppen a vágóhídról jött, ahol még feldobott egy zsák marhapatát a szekérré, s éppen jókor hajtott a kanászhoz egy kocáknak való csodakenőcs ügyében. Rögtön felismerte a lehetőséget. Gyorsan, míg el nem csitul a csűrhegazda haragja, egy marék krajcárért megvette a három invalidust. Tudta, este már tízszer annyit fog értük kapni a vajdától. A cigányok majd három évig hizlalják őket, hogy puha s lágy legyen a húsup, s a borzalmas kanbúzt is kihízzák magukból.

Újlak felé megállt Hirschbein kocsmájánál, mert meglátta, hogy Bálint, fésűsmester is ott iszogat Boros Janival, a kulacsbárával. Borost azért hívták ilyen nemesi titulussal, mert csutorás-

tanoncból lett gazdag ember. Olyan szerencséje volt, hogy akkor halt meg az öregmestere, mikor ő nála volt segéd. De mivel a szerelem vak, a gyásznapok leteltével Jani elvette műhelyestől az öreg, de lelkileg üde asszonyt. Sajnos rövid ideig tartott a boldogság, mert az Úr magához szólította a mesternét is. Azért az élet nem állt meg. Egy időre rá Janinak már vagy tucat segédje gyártotta a hadi csutorát az osztrák-magyar hadseregnek. Ezt a hatalmas üzletet Hontinak köszönhette. De boldogan is fizette a busás jutalékot.

Mikor Imre belépett a kocsmába, örömmel fogadták, hisz jó ideje oda volt.

- Mi újság idehaza? - fordult Bálint mesterhez.

- Hazajött az unokahúgom. Egy hete jegyben jár Janival. Hozzáadom, mert azért öreg fa alatt is jó megpihenni. Nem igaz?

- Gratulálok - mosolygott Imre, de már kérdezte is, amiért tulajdonképpen megállt a kocsmára előtt.

- Kell marhapatata, Józsi bátyám? Van egy zsákkal a kocsin. Tíz koronáért a tiéd.

- Megveszem. Persze, én már csak teknőccel dolgozom úrnőknek, de a segédem kihoz belőle vagy nyolcvan parasztfűsűt. - Evvel elővette a bugyelárist, s Imre kezébe nyomta a bankót. Éppen akkor nyílt az ajtó. Imre sóbálvánnyá meredt, csak a markában lebbentette meg a tízkoronást a hirtelen cüg. Anna állt előtte!

- Jó hogy jössz húgom! -, örvendezett a fésűs.

- Bemutatom neked Honti urat.

A dermedtségből Anna tért hamarabb magához:

- Mi már találkoztunk Pesten -, mosolygott kézfogás közben a lány. Imre meg csak állt, s dadogott, hogy nagyon örül, s csak nézte Annát. Még jó, hogy a kapatos csutorás közberikkant.

- Este elvárlak a legénybúcsúra -, csapott barátja vállára. Imre mintha hipnózisból ébredne, összerezett. Pont jókor, kint olyan ordításba csaptak a disznók, mintha égne a falu. Imre kirohant a szekérhez. Hála Istennek, nem volt baj, csak éppen az előbb a szomszéd, Mikó böllér jött ki véres köpenyben, s pakolta a félmarhákat a szekereére. Imre éppen a vállára dobta a zsák patát, hogy bevigye a fésűsnek, de Anna már mellette állt, s megfogta a kezét.

- Várjon, kérem. Segítsen most is, mint a vonaton. Bálint bácsi hozzáad Boroshoz, mert életét mentette meg a boszniai okkupáció alatt. De én nem akarok hozzámenni! Mit tegyek?

Imre, ahogy a lányt hallgatta, visszatért igazi formája. Most a boldogsága a tét!

- Este azt mondom Janinak, hogy én már háltam veled egy éve. Hiszen erénycsősz lett a felesége halála után. Még a plébános úr is megróttá, hogy ne legyen pápább a pápánál.

- De a lány közbevágott.

- Van egy megoldás! - csillant fel Anna szeme, de rögtön sötét bíborpír öntötte el az arcát a szégyentől. Majd erőt vett magán, mert igen rettegett a házasságtól a vénemberrel. Inkább közelhajolt Imréhez, s lángvörös arccal elmondta titkát.

- Este a legénybúcsún diszkréten

súgja meg Borosnak, hogy egy csillag alakú anyajegy van fél arasszal a köldököm alatt. Hogy honnan tudja, az a maga dolga.

Másnap Bálint fésűs nem értette, hogy Jani miért bontotta fel az eljegyzést. Barátja csak annyit mondott, hogy ő már öreg, s fél, hogy rámegegy a szíve a nászéjszakára. Azért úriember volt, mert sosem mondta, hogy mit hallott Honti barátjától a legénybúcsún.

A fésűs nagybácsi nem szomorodott. Titokban remélte, hogy a Honti gyerek majd megszereti Annát. Aztán, mint a mesében, így is történt. Pár hónapra rá, a szüret utáni vasárnap, a fél falu mulatott Imre és Anna lakodalmán.

A kétnapos vígasság után, végre üres lett a ház. Igazán akkor ébredt rá a fiatal pár, hogy milyen kanyargós útjai vannak a sorsnak, s milyen kegyes volt hozzájuk az ég. Imre felkelt, s vidáman vitte Annának a kávéját. Az ifiasszony az ágy mellé tette a csészét, megcsókolta ura kezét, s magához húzta.

Imre boldog volt. De picit aggódott, hogy olyan éles eszű a felesége, pedig még kártyázni sem tud. Ugyanis az éjjel, ahogy elnézte Annát, övön alul is csak a finom, sima bőrét látta.

Nyoma sem volt anyajegynek. Pláne csillag formájúnak.

*

Radmila Markovic

Pillangó

Pillangód életed táblájára szállt,
mit teszel, ha felismered, az rajtad áll.

Légiesen szárnyaló vidám pillangó,
pöttyös díszruhája napfényben táncoló.
Szelíden titkolja játékos röptével,
milyen nehéz akadályokat győzött le:
sötétséggel küzdött a szabadságáért.
Ő legyen példaképünk e földi létben,
minden fájdalunk akarattal győzzük le.

Pillangód életed táblájára szállt,
mit teszel, ha felismered, az rajtad áll.

Nekem két apám volt

Apám és nevelőapám szeretete
ereimben keringett, hiányukat
örökre vérrel borított föld siratta
helyettem.

Emlékeik velem élnek erősen,
apám mosolygós arcát a képen
felém fordítja, fölém hajol
csendesesen.

Nevelőapám arcát is felidézem,
valamivel mindég kedveskedett,
Muncurkónak becézett, a veréstől
megvédett.

Egy pinduri zsenge lélek sírással
e világba lépett, az apját soha sem
láthatta meg, anyánk nevelt fel
mindkettőnket.

Magányúzés

Megkörnýékez a magány,
kopogtatja ablakom,
tépdesi a kilincsem,
majd sunyin,
lopakodva
szobámba
jönne be.

Szegény magány:
semmit sem tudsz!
Én vagyok az egyedüllét,
én vagyok a társas lény.
Első lényem emelt fővel,
társas lényem szeretettel viselem.

Szegény magány: semmit sem tudsz!
Zöröghetsz, kopogtathatsz,
könyöröghetsz, jajgathatsz,
lopakodhatsz, ámitgathatsz,
eltökéltem, kint maradsz,
de ha bejössz,
boldogsággal megitatlak
gyöngédséggel megetetlek,
szelídséggel betakarlak,
ezek után átalakulsz:
társas lény lesz belőled.

*

Dr. Ötvös László

SZERZŐI VALLOMÁS

A "Lélek és galamb" Válogatott és újabb versek című kötetéből.

Verset azért kell írni, hogy költemény szülessen. A szigorú bírálók között is voltak, akik találtak figyelemre méltó sorokat! Mások pedig együttesen irodalmi értéknek mondták őket, de nem tudták felvállalni azokat. Nem kétséges, hogy ezek a versek a bibliás keresztyén értékek – hagyományok – örökébe lépnek, igaz, szerény módon, így az elutasítás az egész keresztyén örökségnek szól. Volt és van ilyen irodalmunkban, ami sok esetben a magyar örökség semmibe vételét is jelenti. Ilyen körülmények között született meg ez a kötet.

Ezeknek a verseknek az volt az előzménye, hogy másfél évtizedig beszélő viszonyba kerültem a virágokkal és báránnyal, sőt a csillagokkal is, hiszen azok meg-megszólítottak – üzenetet közvetítettek – esti sétáimban. Közelve az első mű leírásához, mind többször mondogattam a diáktársaimnak, hogy verssel fogom meglepni őket. Ők azonban csak mosolyogtak az egészen, sőt csodálkoztam az efféle megjegyzéseken magam is. Így érkezett el az idő, hogy egy bibliai gondolat verssé lett, és leírtam. Innentől, vagyis 1946-tól jöttek a versek éves rendben, majd ciklusokban és kiskötetekben, most pedig – korábbiak és újabbak együtt – egy kötetben kiadva. Megvallom, a hat évtized anyagát a levéltári dobozokban rejtőz-

kódó kéziratokon, és elgondolkozva szégyenkezem, hiszen az isteni ajándékokkal jobban kellett volna sáfárkodnom, mint ahogy tettem.

Így állt össze ez a kötet!

Ha valaki a munkáját – Jézussal és Tolsztojjal szólva – bármi legyen is, lelkiismerete szerint fontosnak tartja, azt illik megfontolni, komolyan venni, esetleg elfogadni! Nem kérhetek mást a kedves olvasóktól, csak azt, hogy az említett lelkülettel olvassák a verseket és tegyen sokakat tanítvánnyá a Mester! Hálás szívvel gondolok az Ő felkaroló jó szándékára, amelyet megtapasztaltam életutam és a szépirodalommal való foglalkozásom idején. Megköszönöm mindezeket Öneki, és ezzel együtt a versek megszületésében és publikálásában megtapasztalt emberi – családi és baráti – jó szándékokat, segítségeket.

*

Az a megtiszteltetés ért, hogy Ötvös László költő három rövid kis verséről írt rövid tanulmányom is helyet kapott a könyvében. Ezt azért írom le, mert valóban vannak dölyfös élvonalbeli irodalmárok, akik minden más művet lekicsinyelnek, vagy figyelemre sem méltatnak, mert nem ők írták. Pedig a magyar irodalom több a piramis csúcsán állók feldicsért munkásságánál. Magam is megtapasztaltam a mellőzöttséget, és az elutasítást. Sőt még sokan azok sem vállalják a Kis Lant Irodalmi Folyóiratot, akik megjelentek vagy megjelennek benne. Általában az irodalmi díjakat is az Írószövetség ajánlása alapján osztják. Ez így jó! „Díjat az kap, akinek adnak!”

(Szabadon idézve Moldovától).

A „magas irodalmárok” egy bizonyos része sokszor érdemtelenül lenyúlja az állami pénzeket.

A Lant, Kis Lant több mint húsz éve (most már 30 éve) magánkiadásban jelenik meg, itt nem lehet tarhálni, ezért hallgatni kell róla, vagy le kell kicsinyelni... De mi nem kívánunk státuszokat, és nem kívánunk politika alapú elismeréseket, mi adunk a társadalomnak. Mi végezzük a dolgunkat, és dr. Ötvös László is többet ad embertársainak, mint amit kap, de ha a csúcson nem is mérik a verseit, van egy magasabb csúcs az égben és a földön: az egyszerű emberek szeretettel olvassák verseit. N.Đ. Đrm

Ötvös László

Angyali üzenet

Olv. Jelenések 5:12

Figyelj a báránynya,
ami meg van ölve,
megérintve érzed
él benne a lelke...
A szellő susogja
nincs van a rejtélye...

Figyelj a báránynya,
aki meg volt ölve,
megérintve érzed
él benne a lelke...
A szellő ihleti
nincs van a rejtélye...

Debrecen, 2010.

Öröm az öltözet

Zsoltár 30:12-13

Hálát adok Uram
a Te kegyelmedért,
olyan csodálatos az,
mint a déli verőfény...
Megköszönöm, hogy helyét
elkészítetted szolgáltnak,
és végezhetted a szántást,
vetést...
Elhoztad az aratás és
szüret idejét,
sőt családommal és
barátaimmal ízlelhetjük
a gyümölcsök jó ízét...
Tornyosulnak felettünk az
ijesztő viharos felhők...
Szólj és engedd látnunk
az oszlást, a meghökkenést...
Öltöztess örömben a Te
újszövetséged magyar népét,
most, mindenkor és a
végidőkben... ámen.

Egyház és akácfa

Olv. János 15:1-8

Hatalmas törzsű
óriás akácfa,
emlékeztet Jézus
szelíd szavára:
Én vagyok a szőlőtő,
ti a titkok vesszeje...
Általam teremhet
minden Élet gyümölcse!

Lelkes Miklós

Szentendrei varázslat

(Dora Wiesztnek)

A játék arra jó: magát megértse
az, aki álmodot alkot valahol.

Az alkotó olyan: mindennel játszik,
s vele is játszik álomként a Kor.

S az Álomjáték értelmes varázslat?
Lehet értelmes, értelmetlen is.

Tündér szépség a szitakötők szárnyán, –
s rajtuk szivárvány villan el, hamis.

Rútság, Szépség... Mind paradox varázslat!
Nagy Játékból becsapott emberek,
az alkotók, kijátszottak, hullnak, –
s beteg álmodot álmodik a beteg.

Saját békéd is, azt hiszed, megérted?
Van megértett béke, – vagy háború?
Az álomkártyák cinkezett lapokkal...
Tényleg mindent üt félretett adu?

Mosolyogsz rajta? Szentendre is álom.
Játék, amellyel játszunk, s otthagynak,
s rajtunk nevet játék feletti Játék, –
ellenségünk, s barátunk: önmagunk.

Szentendre, lehet, játékos kivétel,
mert most is velem álmodik a Lány,
s az álmodó víz szigete ott úszik
velünk, tovább. Ó, volt Álomházánk!

Szentendre játék. Játszik csacska templom
csacska hívőkkel, s elmosolyodom:

szent fehérséget hazudik a felhő,
s vérszínű játék az alkonyomon.

Szentendre játék. Patak, kis halakkal,
mint olykor élet, fénnel fut tovább,
és a folyó, a halandó hajókkal,
játszik égkürtös, kék Itáliát.

Nem találkoztunk soha, – mégis látom,
mint rajzolsz róla játékos időt,
s talán mert nő vagy, finom humorodra
nem sértődnek meg telt turista nők...

Szentendre úgy van: nem létező játék,
s álmáról elhittetjük: létezik.

Kis ablakokba kell fekete macska,
s utca vár bámész turista csacsit.

Szentendre játék. Utcák jönnek, mennek.
A Lányt elhoztam. Esti hold velem,
velünk, s játékból szétszórt csillagokról
most is ragyog egy holdas szerelem.

Ragyog, ragyog. Még varázslat, varázslat, –
de már nem győzhet bánatok felett.
Árnyékok ülnek, s jósló udvarokban
sötét körülvesz csendet, könnyeket.

Szentendre játék. S játék lett az ország,
rossz álmú játék, – nem érzi senki sem?
Ám mosolygok, ha rajzaidra nézek:
Szentendre játék, – s picikét a szívem.

(2019)

Barcs János

AUGUSZTUS-TALPAM

Suhog a világ, a homlokom is zenél,
karmester szívem egy-folyvást vezényel,
szemem világa napot vonzó tükör,
s augusztus-talpam ősrögökön dobog...

Karom kitárom tízágú virágba: –
mikor ölel két ötágú szziromszál,
arcom kalácsa napban süttött élet,
s erős vállammal cipelem az eget...

Napi tíz óra fizikai munka,
s vágatva kísér haza líra-sorsom;
álmatlan égek szökdöső percekkel,
ők törnek rám ajtót hajnal-órákban...

Barátom a hajnal, ha ajtót tör rám;
messze szökő órák, álmatlan éjek:
szellemi kintorna s mi utána jön,
kemény fizikai munka, tíz óra...

Cipelem az eget, kemény héten át;
pirosuló rózsza lett arcom kalácsa,
tíz ujjam kenyeret, kalácsot vállalt:
két ötvirágú karom falakat rak...

Betonfödémeken dobol a talpam;
napot áldó tükör szemem világa
karmester-szívemnek folyvást vezényel: –
s bordáim között muzsikál a Világ!

Budapest.

Rózsadombi kocsmá, 1967. szept. 5.

CSILLAGPARÁZS

Belenéztem az éj fekete szemébe,
és elcsodálkoztam a csillagokon.
Szívemet bölcs láng szorította keményre,
„Enyém az ország?” S kié a hatalom?!

Legényes érzés; sóhajt pörgető varázs,
álom-tűztől lázas arcomba nevet:
Te fordított vad sors, örökös rohanás:
keblem kitártam, így óvtam lelkemet.

Hátam és szilaj homlokom gazdag mező;
termőföld lesz majd koponyám
csöndjében: –
s bordáim közül kinő zöldellő mező,
s forrás fakadhat szívem közepében...

A termő akácok dús termők lesznek;
szorgalmas méheim mind oda szállnak,
s mézvirág-szirmokon engem keresnek,
s magukkal visznek repülő
méhszárnyak.

Budapest -

Újpest. 1968. július 19.

*

Farkas András

MEGHASADÁS

Giotto Campanilėje alatt hasadt meg a szívem,
nem kellett messze vinni, három sarok a Santa Croce.
Itt van Michelangelo sírja, meg Galileo Galileié,
Dantée és Rossinié. Itt szórjátok szét a hamvaim.
Beszivárgok minden repedésbe, és egyszer talán
valakinek a cipőjén újra láthatom az álmom, a Campanilét,
s a Dómot, melynek nyolcszögletű, semmihez sem hasonlítható
kupolája szökell az égnek.

Így elég közel lesz szerelmem tere, a Piazza della Signoria,
a Palazzo Vecchioval. Nyolc szintjét egy csodálatos pártázat
zárja le. Előtte Michelangelo Dávid szobra áll és egy ormótlan óriás.
Egy kis ugrás a saroktól a Loggia dei Lanzi, benne
Perseus a gorgófővel, bronzból, Benvenuto Cellini műve,
és sok más közt Giambologna Szabin nők elrablása, márvány.

A márványbetétes Dóm bejáratával szemben van a Keresztelőkápolna
a Paradicsom Kapujával, ahol a kétszer tíz aranyrelief az alkotókkal,
kis körön kibúvó fejekkel: Lorenzo Ghiberti és fia Vittorio Ghiberti.
Az aranyreliefekből a kedvencem az egész reneszánszt magába sűrítő,
annak eleganciáját, levegőjét visszaadó Jacob és Esau története.

Itt pornak is nemes lenni.

NEGYEDIK EPIGRAMMA

Igazgyöngy a könny,
Emberi érték.
Az elmorzsolható
Elviselhető.
A könny zápora
Valakinek fáj.
A fájdalom érték?

ÚGY KÖTŐDÖM

Úgy kötődöm hozzád, mint a DNS kettős spirálja,
egyfolytában reprodukálom magam benned,
mint RNS leolvaslak, és létrehozlak ki nem javítva,
Crick, Watson, Wilkins ezt jól kitalálta,
ezért Nobel-díj jár, pedig már VII. Kelemen pápa
megépítette Orvieto kútját, amelyben
kettős spirál a lemenet és feljövet.
Az egyiken a vízhordó öszvérek szabadon,
a másikon vízzel megrakva közlekedtek.
Én szabadon közlekedek, és nem izgat
messenger RNS, agyamban a gondolat
szárnyal, nem foglalkozik biokémiával.

SZONETT

Az útjaink kezeimen az erek
Elágaznak, egymást újra elérik
A külön ágat évtizedben mérik
Ne gondolj e múltra, mikor öllelek

Az összes dimenziót, időt, teret
Feledd, mert testeink csak egymást kérik
Míg éden alma gyönyörünk beérik
Bejárom ajkad, kebled és öledet

Kérlek, ne csukd le két csillogó szemed
Tudom jól, a gyönyör nem baj, ha késik
Én így maradnék örökre Teveled

Szívdobbanásaink már egymást érik
Zihál tüdőnk és egész testünk remeg
Most meghalunk a közös ébredésig

*

Németh Erzsébet

Emléktábla-avatás Fegyverneken

(Az 1919-es román megszállás áldozatainak, köztük anyai nagyapám: Szűcs Imre emlékének)

KIK VOLTAK ŐK?

*kiknek száz év előtt
vérével e föld,
most pedig az ő nevük
megszenteltetett...*

Emberek –

Még alig dúcolta alá
az eget a hajnal,
midőn friss kupolája alatt
már vitték szívüket,
emelték karjaik, lábaik
izmát napi munkájukhoz,
feszültek télnak, tavasznak,
nyárnak, hogy búza, árpa
lengjen a határban,
napraforgó forogjon a Napra,
nőjön a fej, duzzadjon,
a magja, legyen élelem,
tüzelő, ruha a gyerekek,
játék meg könyv, hogy tanulni
tudjon, mert betűkben a világ,
az rejt mindent, amit az ember
teremtése óta látott, hallott, csinált,
és asszonyuknak is legyen meg
fészekrakó törődésükért
olykor kis csecsebecse,
mit annyira szeretnek –

Volt közöttük olyan,
ki ismerte már
a front, a lövészárók, iszonyatának
rémületes sátáncsillagát.

De voltak csillogó szemű,
nevető ajkú kamaszok,
akiknek szívére
a józan körülmény
szerelmet szavazott,
s értelmes emberi létet.

És gyermekek!
alig eszmélők még, alig ébredők,
kiknek számára a biztonság, a világ:
az anyai csók melege,
apai kéz dúdolása volt. –

És jöttek! Jöttek!
Kik voltak ők?
Egyenruhások,
vállukon egy szárny: a puska,
csőre töltött halál...
s most nem csatában dördült:
ártatlanokra, kiket úton,
útfélen talált. –

És kik voltak ők,
a parancsot adók?
Szótár szava szerint: emberek...
Valójában a politika pulpitusáról
vezénylő karmesterek,
hatalmuk mámorába szédülten
azt hitték magukról: félistenek!
Ki oldozhatja fel őket?
Isten? Idő? Ha képes rá:
– tegye meg...

Mi, ma élők, de a jövő emberei is,
Salamon példabeszédére
figyelmezzenek!

*„Fiam, ne járj egy úton ezekkel,
tartóztasd meg lábaidat ösvényüktől!
Mert lábaik a gonoszra futnak és
sietnek a vérnek ontására!”*

2019. július 24.

Kun Tibor

A kút legmélyén

Amikor a súlytalan
Lebegés tényleg
A végéhez ér, és
Zuhanni kezdek
Magasból a
Mélybe, és közben
Kitisztult fejjel
Keresem az elveszett
Képeket fejemben

És csak tovább
Zuhanok, egyre
Gyorsabban bele
A kút legmélyébe
Hogy onnan kiáltsam
Fel, most már én is
Merészen nézek
Szembe a
Megmaradt időmmel

A lepkegyűjteményem

Kifelé futok
Az időből

Kifelé futok
Egy nem
Létező
Világból

Lezárom
Tűhegyre
Szúrt
Lepkegyűjteményem
És nézem, ahogy

Hozzám öregedett
Meg a gyermeki
Éned

Karjaid közt

Ártatlanul néha
Beléd marok
És még a világot
Is dühömben csak
Elátkozom

Mert én a
Bűneimet soha
Meg nem gyónom
Ezért mindig a
Sornak legvégére
Állok

És magam
Mögött a
Holdat még
Így is csak én
Húzhatom

Mert hiába is
Marok Beléd
Ha az én helyem
Csak karjaid
Közt lehet

*

Sebestény-Jáger Orsolya

OTT LAKOM

Ott lakom, hol a fény szőtte égen szabadon
Isten madárkáit röpteti a szél.
Itt körbeölelnek a rigó-élte ágak, s a lombok boltívein át
olykor a bánat, de legbelül mégis egy csendes derű él.

Ott lakom, hol ujjaddal felhőket rajzoltál az égre,
félénk fehéreket, s olykor rongyos szélű, szürke,
subáját rázó, vérmes viharfellegeket.

Ott lakom, hol a küszöbön macskamódra átbukik az alkony,
puhán, mint lomha vállakon elcsukló álom,
s boldogság, ha estéknént a kopott kövezetre karcolt
rajzokban lábad nyomát úgy vélem – megtalálom.

S ha a bokrok alatti padon nézem az álmodó kék eget,
magam elé suttogva ejtem, halkán, mint imát:
Röptesd madárkáidat – még sokáig röptesd, Uram,
ott, ahol én lakom, a szél szőtte egeken át.

Halász Imre

Zöld ernyő, sárga utca

Surrogó cipőt és túsarkú cipőt
gondolok a Népligetbe újra.
Csepelen esik, az I-es előtt
bús aszfalton sárga az utca.
Sárgát virágzik már az akác,
itt van az ősz. Már ki se vehető
meddig az aszfalt, és meddig az a másik
szép zöld ernyőn pattogó eső?
Ott felkopogó éles kavicsok.
A zöld ernyő gazdját látom:
Kacsáz kedvesem. Itt is asszonyok,
akáclevél utánuk a lábnyom.

Az ősz

Az ősz száz zöld alkatrésze
tócsákban hever:
elázott levelek, holt pezsgős veder,
hulló gesztenyék, üres dobozok
– szerelmünk szétszórt alkatrészei.

Ma újra

Ma újra megtörtént velem a vers,
máskor csinálom.

Németh Erzsébet

ÁLLAPOTLEHETŐSÉG

Jaj, jaj, lángol a csűr,
úr jege őrjöngve jajgat,
szívem gyöngyzokogás.
Segíts meg Uram,
sorsom talpig sem ér.

A Kis Lant Irodalmi Folyóirat
megrendelhető a szerkesztőség címén*
vagy a lant@kislant.hu e-mail címen.

A lap évente hat alkalommal
jelenik meg.

Kis LANT IRODALMI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: Németh Dezső
Irodalmi szerkesztő: Németh Erzsébet

Szerkesztőség címe:
*Németh Dezső
1211 Budapest
Ady Endre út 5. 3/10.

Telefon: 277 7196
Mobil: 06 30 431 7837

Kiadja a Lant Irodalmi Klub

Magánkiadás

www.kislant.hu

ISSN 1788-7542 (Nyomtatott)
ISSN 1788-7631 (Online)

Egry Artúr

EGY NŐ TÁVOLSÁGAI

erő kell hozzám hidegfront
az égi-hullámsor vágta rend
szilaj mén-sörényedbe font
virágom veled vágatna odafent

túl sok mi belém temettetett
kő emlék nyughely torz vár
szétzúzná szakrális csendemet
ha ismét megtérnél hozzám

az álmom persze kétkedő
leküzdhetetlen ősi-kételyem
mindenkor mégis létező

kövek közt megbúvó félelem
így bő-vizűn ha szerethet egy nő
szomjazlak minden éjjelen

TEARÓZSA

fiatal lány
még lágy porcelán

mosdik a reggeli fényben
szelíden hajlik
meghajlik egészen

mandula és borszesz illata
haján a tegnap éjszaka

Műkedvelő írók, költők jelentkezését is várjuk! Az elfogadott írásokat közöljük!

Ára: 250,- Ft.